

FARUL

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ
ASOCIAȚIA STUDENȚILOR
SIBIU

APARE SAPTAMÂNAL

SUB INGRIGIREA UNUI COMITET

DIRECȚIE: TRAIAN ROȘCULEȚ

POST INSPECTOR GENERAL ADMINISTRATIV

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Str. MARCU AUREL No. 6

CONSTANȚA

Fiecare om în viață are o misiune de îndeplinit aici pe pământ.

Eu mă întreb adesea: care a fost misiunea mea? Pentru că s'abuciumat viața mea? Care a fost înțelesul frâmântării mele neîntrerupte? Ce reprezint eu?

Și totdeauna mi-am spus, că eu n'am fost, de-a lungul atât de ani de luptă, de căt un accent din valurilor mulți, o credință purtată din casă în casă, dela streașină la streașină, dela fereastră la fereastră, pentru a încheia o unitate de simțire a sufletului românesc.

Aș putea să adaug, că interesul existenții mele s'a confundat totdeauna cu frâmântarea largă a poporului meu, de aceia eu nu revindic nimic pentru mine, fiindcă într-o toată am fost al vostru, al tuturor.

Octavian Goga

Decesul politic al d-lui Iuliu Maniu

Din discursul rostit de d. Octavian Goga la marea adunare a partidului Național-Agrar din Ploiești.

Eu nu vă voi vorbi cu patimă, ci voi privi lucrurile prin prisma celui mai lăptit spirit critic. N'am nimic personal de împărțit cu d. Iuliu Maniu, aşadar aprecierile mele vor porni din cea mai strânsă obiectivitate. Ei bine, să cercetăm cari sunt motivele acestiei prăvăliri? Pe marginea unui mormânt poetic, se pot face reflexii, se pot desluși înțăriri de cauze, se pot trage concluzii.

D. Iuliu Maniu n'a fost un mare purtător de lumină, o personalitate deschizătoare de drumuri noi, o flacără pe care s'o poate vănuț vremii pe de-asupra creștelui unui neam. Nu a fost o putere creatoare culturală. Nu-i din marea familie a dascălilor ardeleni. Nu-i un cărturar. Dar cărți sunt om al cărții, un gânditor, soarta lui n'ar fi atât de tragică și izolare lui n'ar fi atât de goală, fiindcă un creer de scriitor n'are nevoie, pentru a rodi, decât de-o masă, un conde și-ocoală albă de hârtie.

Dar d. Iuliu Maniu n'a reprezentat în viață lui nici spiritul de acțiune. N'a fost o voce înălțată, un pasionat al faptei. Istoria cunoaște destui conducători care deși n'au fost cărturari, au știut să arunce voința lor în cumpănă, care, dacă n'au fost gânditori, au fost oameni de acțiune. D. Iuliu Maniu s'a arătat, însă, tot timpul, șovăitor, îmbogățind dicționarul limbii române cu o noțiune nouă: perfecțarea. Aceasta a fost singura zestre spirituală, cu care d. Iuliu Maniu a desinținat la București. Mi-aduc aminte de un moment, care caracterizează firea nedescrisă a acestui om. Era la 1914, după moartea regelui Carol. O seamă de fruntași din Ardeal au venit atunci la București, pentru a aduce, pe de-o altă parte, omagiu lor pios la morțănumul celui plecat din viață, și pentru a sta, pe de altă parte, de vorbă cu cei vii. D. Iuliu Maniu a pornit, ca și ceilalți tovarăși, dar la jumătatea drumului, la Brașov, s'a opri și a rămas acolo. Ei bine, în toată viața lui de căte ori i s'a cerut să se hotărască a zăbovit în-

tr'un Brașov oarecare, să o opri acolo lăsând pe alții să meargă mai departe. N'a avut nici o dată vre-o inițiativă, dar s'a prezintat totdeauna să incaseze beneficiile.

Iuliu Maniu: Profilul unei legende

Aveți, totuși, dreptul să vă întrebări: Cum se face, că o bună bucată de vreme, a reușit? S'a vorbit de el. A turbat, ani de arându-l, mersul vieții noastre publice. Care-i explicația acestui fenomen?

Cu ce cheie se poate deslega misterul? Ce l'a făcut pe d. Iuliu Maniu să joace un rol politic atât de însemnat în România? Răspunsul e simplu: Legenda. Un scriitor francez a spus odată, că unii oameni întrebuintează jumătate din viața lor pentru a și face o legendă, iar în celelalte jumătate de viață legenda lucrează pentru el. Eu n'am crezut niciodată în legenda Iuliu Maniu. De aceea de 25 ani m'am aflat neconvenit în fața lui, pe-o baricadă protivnică, totdeauna adversarul lui, niciodată în aceiasă tabără cu el.

Un singur moment a fost în-

(urmare în pag. II-a)

Abatele C. Borrel la Constanța

Duminică 21 Mai va sosi în localitate, unde va fi primit de către Comitetul «Pro Eminescu».

D-sa va conferință în sala teatrului Elpis, vorbind despre «Eminescu și Franța» și care conferință va părțeju și o importanță manifestă culturală pentru orașul nostru.

— oxxo —

Doamna Alexandrina Cantacuzino la Constanța

Ziua de 14 Mai a fost o zi de sărbătoare pentru orașul nostru. Doamna Alexandrina Cantacuzino, femeia tuturor inițiativelor nobile, acea a purtat cuvântul adevărătorului suflăt românesc în fața aeropogului tuturor națiunilor din lume și a stat la tribunalul marilor puteri, ca să apere interesele jării noastre, a venit și în orașul Constanța «cheia economică a ţării» cum l-a numit ea însăși, să ne aducă lumina și căldura sufletului său mare.

A venit aci chemată de «Asociația femeilor române, cercul 1919», afiliată la «Gruparea femeilor române», a cărei președinte generală este. După ce a ascultat slujba la Catedrală, a mers să cerceze munca și străduințele femeilor din Constanța și să-și dea seamă de legea dintre faptele și teoriile feministelor din acest oraș.

A călcat întâi pragul liceului de fete «Domnița Illeana» și a rămas încantată de această deosebită instituție școlară. Nu numai de local, înzestrat după ce arătări de cerințe higienice și ale științei moderne, de cărăjina strălucitoare în care este înălțat, dar și de atmosfera particulară a acestei școale model. Văzând tabloul din cancelarie care reprezintă o tânără maică adâncită în meditație religioasă și reculegere a zis: «Ce simbol bine potrivit al vieții care trebuie să fie în această școală! Intimitate, liniste interioră și pioasă reculegere înainte ca timerele fete să păxească din școală în viață!». Directoarea școalei d-na Valentina Botegan lipsea din oraș, dar sufletul său era prezent și doamna Cantacuzino făcea să o cunoască și i-a ghicit esența superioară.

A vizitat apoi «Atelierul practic» înființat și ocroftit de membrele filialei sale și a rămas adânc impresionată de felul credincios în care adepte sale i-a interpretat ideile și staturile sale. Un așezământ în care tinerele absolvente ale școalelor profesionale de gr. I și al II-lea să fie îndrumate și să căștige existența prin exercitarea profesiei învățate în școală, era tocmai ceia ce trebuia în clipa de față pentru salvarea atâtior vieții de fete tinere de mizerie și immoralitate. În aceste ateliere se formează și se pregătesc alte generații mai tinere, elevile cursurilor complementare, cele ce nu pot urma nici școala profesională care lucrează aci ca ucenice.

De aci a trecut la «școala de industrie casnică», a județului, unică în felul ei prin pregătirea ce se dă tinerelor fete din satele Dobrogei. Cunoscătoare desăvârșitoare a artei populare și antice a poporului nostru, nu găsește cuvinte pentru a-și arăta mulțumirea și admirarea pentru autenticitatea motivelor românești din ilie, scoarțele, velinetele și fotele lucrate aci, pentru gustul în alegerea

desemnelor, armonizarea culorilor și tehnică perfectă a execuțiilor. Fetele din satele Dobrogei imbrăcate în splendidele lor costume, au primit-o cu flori și au ascultat cu lacrimi în ochi, frumoasele cuvinte pe care doamna Cantacuzino le-a scos din inima ei generoasă pentru ele. Tot din aceeași largă și căldă generozitate le-a făgăduit un premiu de 5000 lei pentru cel mai frumos costum național, din partea grupării, după cum a făgăduit la atelierul practic o călătorie pe socoteala sa la București, celor mai harnice și mai înțelepte lucrătoare din timpul anului, chiar dacă ar fi ele în număr de o sută.

La 10 iunie, în sala arhipeleatică, în vestibulul căreia era așezată expoziția «Atelierul practic», timp de o oră d-na Cantacuzino a jinut publicul sub farmecul vorbeirile sale, tratând despre «Conferința dezarmării și rolul femeii în această conferință». Doamna sa a arătat că rolul femeii în societate, calitatea sa de mamă și soție își impune datoria de a lupta pentru pace. Mereu asociată temenine și feministe, conșiente de datoria lor, au trimis la conferință un manifest pentru pace semnat de 48 milioane de femei, ceea ce a produs o impresie adâncă asupra conferinței. Doamna sa a arătat primejdile de azi și îngrijorările de mâine cu puterea gândirii sale și splendifera sa eloanță, insistândă supradupă faptul că dezarmarea trebuie să fie echivalentă și în proporție cu primejdile fiecării națiuni.

A mers apoi la sediul filialei, unde d-na E. Mironescu a oferit un dejun d-nei Alexandrina Cantacuzino și însoțitoarelor sale de la București, d-na Izabela Sadoveanu, delegată Centrală pentru Dobrogea, d-na General Stănciu, secretară generală a filialelor din țară, d-na E. Dimescu, precum și delegata corpului didactic secundar și primar din Constanța.

După amiază, d-na Alexandrina Cantacuzino a vorbit la Școala Nr. 1 de fete, membrilor «Asociației femeilor române, cercul 1919», adunate în număr de peste 200, aproape două ore, într-o insuflare cuvântare despre necesitatea pregătirii solide a femeilor pentru viitorul apropiat când vor avea drepturile politice, pentru ca prin intrarea lor în viață publică a jării să colaboreze cu bărbății spre a schimba moravurile politice de azi.

Publicul a ascultat într-o cădere absolută expunerea plină de înțelepciune și staturi judicioase, insuflată de un inalt și desăvârșit idealism.

Seară a fost un banchet plin de veselie, animat de spiritul săracinelor și farmecul glumelor pline de humor al acestei minunate personalități, atât de (urmare în pag. II-a)

Constituirea Camerei de muncă Constanța

Duminică 7 Mai s'a constituit Camera de muncă din Constanța.

La ședință au asistat d-l ministru Ioaniescu, reprezentanții autorităților în frunte cu d-l Prim-președintele Tribunalului E. Alexandrescu.

Conducerea camerei s'a constituit prin vot asfel: președinte d. Dumbrăveanu, vice-președinte d-nă Dobrică Radu și Ghimpețeanu, fost ajutor de primar al orașului Constanța.

— oxxo —

Agricultură-Comerț-Finanțe

Sfaturi pentru crescătorii de oi

Suntem în sezonul mieilor. Cea mai mare parte din oi au deja miel, dar multe încă n'au născut. De aceia credem că sunt indicate cele câteva sfaturi pe care le dăm mai jos pentru crescătorii de oi.

Oile pline reclamă o îngrijire specială. La noi în țară, unde sfaturile au loc primăvara, când de obicei timpul este încă rece, această îngrijire se referă atât la hrana cât și la adăpost.

Adăpostul oilor sau saivenul trebuie întotdeauna să fie spălăs în raport cu numărul oilor din turmă, lumană să intre în cantitate suficientă, iar în timpul fernit mai ales pentru care fată în Ianuarie sau Februarie se recomandă chiar și luminatul artificial, făcut fie cu lămpă simple de petrol, fie chiar cu lumina electrică. În felul acesta, ziua mică de farnă se prelungesc și oile își consumă mult mai bine hrana, alăptea micii mult mai bine, iar micii la rândul lor se vor desvola bine. Curățarea saivenului să fie desăvârșită; alifel oile sunt expuse la infecție și sunt bune.

Cam la 2-3 săptămâni dela naștere, micii pe largă lapte încep să mai consume că ceva și din hrana mamelor. De aceea în crescătorile de oi bine organizate se face o despartitură specială, nude nu pot trece decât micii și unde se pune hrana pentru ei și aceasta pentru a nu îi stinăgheră de oile bătrâne. Natural, dacă în timpul acesta oile umblă pe pășune și dacă aceasta este bună, nu mai e nevoie de hrana suplimentară, pentru că arba bună ajunge perfect de bine atât pentru ei, cât și pentru micii.

Deoarece oile sunt animale care se imbulzesc foarte mult la își crește din saivan și prin aceasta se pot produce diferite accidente, mai ales la oile pline, este recomandabil ca saivenul să fie astfel construit, făcut să se evite îngheșutul. În acest scop saivenul se va face cu mai multe uși pragul se ridică cam cu 50 cm, iar ușile să fie cât mai largi.

Deasemenea se vor evita drumuri lungi și obosită, precum și drumuri accidentale, unde oile sunt puse în situația de a face diferențe sărituri, care pot pricinui diferențe lovituri și prin aceasta moartea mieilor în pântecile mamei.

Hrana oilor să fie cât mai bună, pentru a asigura creșterea mielului, iar după fătare producția laptelui. În special furajele bogate în albumină sunt recomandate. Fân bun de lăvădă, de trifoi lucernă, borscă, diferențe turte oleaginoase, urușală de grăunțe, păie de mazăre și fasole sunt foarte bune în acest scop. Nu trebuie uitat că și furajul de siloz sau murat este foarte bun pen-

tru oile pline, precum și pentru cele ce alăptea micii. Hrana trebuie să fie în cantitate suficientă și de calitate bună. Alimentele striccate, mucăgăite, precum și diferențele plante veninoase, care la oale nu produc decât o simplă indigestie, sunt mortale de multe ori pentru miei.

In caz de fătări duble, genene și dacă oala are lapte destul, atunci este bine de a păstra amândoi miei și numai în cazul când oaii nu are lapte suficient, unul din trei mici se va da unei alte oi sau, dacă nu se găsește se va sacrifică. Adoptarea mielului de către altă oale nu se face ușor pentru că oala refuză să-l primească și atunci se obisnuiește ca mielul adoptat să fie acoperit cu piele căci mielul mort sau sacrificat născut din oala devenită doică. Fiindcă nu tot deauna este bine a face acest lucru, mai ales dacă mielul a murit de vre-o boală molipsitoare, se recomandă mai bine de a tine oala închisă într-o boală, unde se va pune să o sugă mielul cu forță, până când se obisnuiește cu el.

Cam la 2-3 săptămâni dela naștere, micii pe largă lapte încep să mai consume că ceva și din hrana mamelor. De aceea în crescătorile de oi bine organizate se face o despartitură specială, nude nu pot trece decât micii și unde se pune hrana pentru ei și aceasta pentru a nu îi stinăgheră de oile bătrâne. Natural, dacă în timpul acesta oile umblă pe pășune și dacă aceasta este bună, nu mai e nevoie de hrana suplimentară, pentru că arba bună ajunge perfect de bine atât pentru ei, cât și pentru micii.

La noi se face prea multă miel de fieri. În altă țară micii după întărcare se hrănesc bine, așa că până în Noembrie-Decembrie să ajungă la o greutate de 30-35 kgr. și abia atunci se iață. Acest lucru se practică unde se poarte desprinde cum se creiază sufletul energetic și solidar al generației de mâine, care va fi să lupte pe toate fronturile existenței.

Lață de cea serbare organizată de d-l prof. Someșeanu, își are un loc de mare merit. Acolo nu s'au întâlnit idei rătăcite și nici crezuri strecute din interese ipocrite cărora să se jertfească tineretul. Căracterul acestei serbări pentru această zi de merită toată laudă pentru că este un început de regenerare unde inteligența trebuie înfrățită cu munca.

Cuvinte modește

In ziua de 10 Mai la căminul de ucenici din localitate de sub direcția d-lui prof. Someșeanu a fost o frumoasă și reușită serbare. Valoarea acestei serbări am putea o numai presus de orice serbare făcută în această zi. Aceleașă defilări, aceleașă discursuri, aceleașă ceremonie, cu singura deosebire că s'au schimbat oficialitățile.

La căminul de ucenici, serberea a avut cu totul un caracter nou. E un produs al unui cămin ce mulți l-au criticat, ca ceva inopportum și neavant. E un produs al unor elemente tinere care au dovedit că nimic nu-i neavant prin școală în viața unui popor. Si mai ales când unui cămin trebuie să i se dea suflul. Acest lucru l-a înțeles d-l prof. Someșeanu, care a știut de mult să plece urechea la viața sufletească a poporului de unde tinerețul ce-i este încredințat să-i ridică. D-sa a știut să dea o directivă cu totul nouă. Sătul de zădărnicie pedagogică ce se găsește în școlile de jos, că din trepte formate nu se ajunge la fericirea acestui popor, desinteresat, a înlaturat pedagogia fosilă și a creat un nou spirit românesc, luptător de mâini. Nu-i o școală împotmolită în definiții. E o școală practică unde se poarte desprinde cum se creiază sufletul energetic și solidar al generației de mâine, care va fi să lupte pe toate fronturile existenței.

Lață de cea serbare organizată de d-l prof. Someșeanu, își are un loc de mare merit. Acolo nu s'au întâlnit idei rătăcite și nici crezuri strecute din interese ipocrite cărora să se jertfească tineretul. Căracterul acestei serbări pentru această zi de merită toată laudă pentru că este un început de regenerare unde inteligența trebuie înfrățită cu munca.

— OXXO —

Vânzarea fructelor

Ministerul de agricultură a intervenit — față de insistențele negustorilor de fructe și ale cultivatorilor de pomă fructiferi — la ministerul municipiilor spre a aproba ca magazinele și gherile de fructe să fie deschise și în zilele de sărbătoare (toată ziua)

TARIFUL ABONAMENTELOR

Pe an	Lei 300
Pe 6 luni	200
Pentru autorități	1000
Pentru preoți, învățători și plugari anual	Lei 120

Dr. A. B.

— XX —

Cum începe Tuberculoza Pulmonară

Nu este în intenția mea de a face o lecție de medicină despre felul cum începe tuberculoza, pentru că o spumeam din capul locului, nu există un singur fel de-a debută, ci o mulțime de forme în legătură cu o sumedenie de condiții, ce nu se pot descrie în cadrul unui articol de gazetă.

Mi s'a părut totuși, interesant să semneze una din modalitățile sub care se poate prezenta tuberculoza dela început la un individ adult, pentru că această modalitate se întâlnește relativ destul de frecvent și că ea este mai important în acest caz ca să tuberculoza se prezintă sub o formă falșă, sub o mască îngălătoare.

Această masă este îngălătoare și pentru bolnav și pentru medic uneori, ceea ce face să nu i se acorde de multe ori nici o importanță, și numai când „focul” să fie obosită.

Pentru o mai bună înțelegere a celor ce urmează, este necesar să mai spun că în realitate, aproape fiecare din noi suntem infectați încă din copilărie cu microbii tuberculoși latenti, înciși ne-eruptivi fără a fi tuberculozoși și adevărați.

Asemenea indișii se imbolnăvesc la un moment dat de o boală infectioasă acută, pe care de obicei medicul o diagnosticează ca gripe.

Faptul că aceasta să zise gripe apare în timpul unei epidemii, că examinând plămăni nu se găsește prea mare lucru, că totul își reintări în ordine după o evoluție cam de două săptămâni și că bolnavul fie că n'a slabit de loc, fie că se refac foarte repede, ne îndrepătește să credem că am avut în adevăr a face cu o „gripă”. Aci se pune însă problema: dacă în adevăr sunt și simple gripe adevărate, care nu ascund sub ele nicio gravitate, formă de boală infectioasă, aceasta pe care am descris-o mai sus, ascunde sub ea în fapt tuberculoza pulmonară.

Același medic care a diagnosticat la început „gripă” chemat din nou peste două săptămâni să revadă bolnavul, va avea de data aceasta surpriză să constate că totul altceva la examenul plămănilor, decât a constatat la început.

Nenorocirea mare stă în faptul că bolnavul bucurându-se în tot timpul de o stare generală excelentă nu acordă prea mare importanță micilor semne de impregnație tuberculoasă, cum ar fi tuse cu expectoratie, oboseliă, căte-vă diviziuni de temperatură pe care de obicei n'ao săsoară. Toate aceste mici inconveniente le pun pe contul și le socotă ca consecință a „gripel” ce au avut-o.

Repet, că în fața acestui „debut gripat” ne aflăm dela început în fața unei forme de tuberculoză pulmonară, în care bolnavul scuipă boala, este des molipsitor și pentru celalți și că în asemenea condiții se impune un tratament energetic imediat.

Dr. B. U.

Stiri Agricole

Noua convenție comercială încheiată de Tara noastră cu Ungaria asigură importul cu 20.000 vagoane lemne de foc, 13.000 vagoane lemne pentru alte scopuri, 2000 vagoane cărbuni de lemn (în Ungaria din România).

Polonia a prelungit până la 1 August a. c. termenul pentru acordarea primelor de export la orz și ovăz, vechiul termen fiind expirat la 1 Aprilie 1933.

Importul de porumb în Germania s'a ridicat în anul 1932 la 46.766 vagoane din cari 28.130 vag. din Argentina, 14.214 din România, 2406 din Rusia Sovietică iar restul din Bulgaria, Jugoslavia, etc.

— OXXO —

Bredoiul ardelenesc

Mergeau pe-un drum de jude, să zicem între Sovata și Badaciu, doi oameni: un notar și un sătean. Soarele neîndurător ardea și drumul nu mai putea de caldură. Notarul mergea înainte, urmat la doi pași de săteanul care ducea pe brat chepeneagul nătarilor, un fel de soman gros.

Meritul domnului notară atâtă atenție, găndește săteanul și să duc eu haină. Și cum umblă, schimbă în răstimpuri căut un covânt.

— Grele vremuri! oță, deodată, notarul.

— Grele domnule! Dar dumneavoastră tot mai răzbiiți, că doar sunteți «olăgrădu»...

Notarul oță din nou și răspuns:

— Nu mai sunt «olăgrădu»! M'au dat afară!

Săteanul se apropie repede:

— Te au dat afară? Nu mai ești notar?

— Nu mai sunt! repetă cu un suspin notarul.

Săteanul devine voios. Cu o singură mișcare întinse haina săteanului ei și facu, oarecum musătrător:

— A, nu mai ești? Atunci, și ne-ți chepeneagul! Dacă te au dat afară deoarece să-ți mai port eu chepeneagul?

Asta-i totă anedota. Să-ai amintit o unu acum în legătură cu casul Maniu. Căci dinții acela care purtau fericiți «chepeneagul» d-lui Maniu până mai eri, nu s'au grăbit să procedeze ca săteanul realist din anotăția...

— XX —

— Scoala de industrie casnică a județului Constanța, a luat premiul I la concursul de scoarje românești, Alexandrina Rotică, ce a avut loc la «Casa Femeii».

Literatură - Artă - Știință

Satul și cultura

Dela un timp, am cunoscut atât prin ziare cât și prin reviste, titlul de nobelează ce se dă astăzi "Cultura la sate".

Sunt ani de când se urmărește culturalizarea satelor. Astăzi, pare a fi un articol foarte mult căutat pe piața socială. Totuși vedem că niminenă nu căută și nimenei nu se interesează de acest nobil articol. O lume a pierit. O altă lume s-a născut. O lume a cerut, o altă lume o cere. O viață nouă a fost, o altă s-a început. Drumuri vechi s-au prăbușit, orienturi noi s-au deschis și încă nu avem cultură la sate. Să jipat mult, să căntă mult terinele acestei culturi, într-o formă încărcată de lene și minciună, totuși nepăsarea halăduită în toate satele.

Am auzit «oamenii mari» (nu pot să dacă au avut și suflete mari), așezând la baza poporului nostru această cultură, deși șiua bine că cei care ei numiau cultură este expresia mahala-gismului și mitocanismului a-juns clasic. Să așezat la bază o cultură care nu există.

«La sate, nu a existat nici o cultură!».

Nevoi adânci au cerut de mult primirea straturilor sociale la sate. De multe ori aceste nevoi au fost interpretate greșit. Ambiții personale și mărginile au înălțat de mult ce s-a cerut. Să văzut, să simțit ce au nevoie simplii și obscurii săteni. Interese speculative au înălțat în mod sistematic culturalizarea ce se impunea de mulți. În schimb s-au împărnat satele cu nerozile maijumurești. Sirenele, minciuna, lenea, imobilitatea și paraginarea au născută stăpânire. Acestea sunt biblio-tecile ambulante pentru curajarea satelor de ignoranță.

Un rol mincinos de cultură—otrăvitor s-a revărsat peste romoasele colibe jăranești—anși.

Alături de exagerările acestea în râu ar fi fost ideal să se găsească oameni capabili de jertfă. De aceia s'a schimbat firea jăranului nostru. Otrava minciinoasă cu care s'a hrănit, a distrus cele mai frumoase calități, omenia și ospitalitatea. Bătrâni au perduț înțelepciunea, bărbătii cinslea au vândut-o de mult, femeile au uitat că sunt mame. N'avem cîntec românești. N'avem hori. S'au dus comoriile pe aripi zarzelor și foxtrotului. N'avem cărți. N'avem căminuri. N'avem nimic, nimic, nimic.

Aveam demagogii și minciună! Suntem în măsură să cunoaștem acest adevar!

E în satele noastre ceva dureros, ceva sălbatic. Delă copiilor care distrugă pisică său și schiopătă căinele, până la bătrânlău care strivăște animalul în jug, orientalismul stăpănește—sufletul triburilor ce trăiau prin munți—domină.

Sunt ani de când vedem cum înfloresc idealul culturalizării și se scutură înainte de vreme. Nu rodește. Lumea întregă și noi am frecut prin atâtea dureri și am stat în linii chiar când am văzut cum se părägășesc satele. Dezonortare totală. Nepăsare totală. În rândurile noastre omul dispără—animalul om—lup sau porc—generalizează în clocoțul tuturilor patimilor idealul său.

Vrem astăzi să ne întoarcem la culturalizarea maselor? Vrem cultură satelor?

Atunci trebuie să schimbăm banalitatea adusă ca produs al minciunei cu originalitatea poporului nostru rural.

Vrem cultură?

Să ne ridicăm împotriva fapelor noastre. Să nu mai existe falsul preot—falsul învățător—in politică, în istorică, într'un cuvânt să fie un organism viu-concret.

Grosolanul materialism feroce să dispară. Să sprijinim cultura satelor pe o educație sănătoasă, educație pe care trebuie să o avem înainte de a o creă altuia. Să nu sprijinim culturalizarea pe o immoralitate de care nici groază să o privim. Să fugim cu formele goale și cu desfășările. Să venim cu sufletul. Cu suflet curat și netinat de mociră vremii. Să venim cu substanță intimă a civilizației. Să nu îmbrăcăm satele în cultura străină. Nu. Aven un desinat al poporului nostru, care nu-l putem indeplini decât prin noi.

«Să ne coborăm la sate cu sufletul curat!».

Pentru a doua oară zic. E un pământ nemuncit. E proaspăt. În fiecare sat se găsește câte o comoroară. Să venim cu plugul cinstel, al dreptății, al iubirei, al înțelegerii satelor nenorociite. Să muncim cu drag. Să lăsăm hărțile și planurile de birou. Să ieșim cu plugurile de culturalizare să despărțim luluțul gras al satelor. Să fim oameni. Să stim ce-i omenia. Să avem idei adânci—simj critică nu interesă meschine puse în slujba intereselor personale. Să avem dragostea de sat—ca o rugă ferbințe—să împărtășim cu evlavie—cu dorința vie de a clădi un edificiu solid—nu să dărămămăcă bruma ne-a rămas din alte vremi.

D. Păunescu invățător

—oxxo—

Artistice

Din inițiativa d-lui Coculan, revizorul școlar al județului, s'a înființat un cor mixt al corpului didactic primar din Constanța, care este pus sub directa conducere a d-lui C. Dumitrescu directorul corului Sf. Episcopii și care își va inaugura activitatea printr-un concert, care se va anunța la timp.

—oxxo—

Doamna Alexandrina Canta-luzino la Constanța

(Urmare din pagina 1-a)

În variate darari sufletești. Lipsit de orice afecție oficială, acest banchet la care au luat parte peste 90 persoane, femei și bărbați marcanți din intelectualitatea constanțeană, a fost nnul din cele mai coriale și mai exuberante de viață și admirabile, din căte își amintesc constănțenii.

Luni 15 c. dimineață, distinsa reprezentantă a României la Liga Națiunilor, a plecat din Constanța, întovărășită la gară de numeroase doamne și domni, cu cabină plină de flori, luând cu dânsă toată recunoștința, admirația și entuziasmul pe care le-a trezit în sufletul tuturor. D-sa a lăsat în urmă dorința vie de a lucra pentru binele tuturor și a imite, măcar pe departe, devotamentele, munca și marea năzuință spre binele jării, ale acestei splendide personalități feminine, exponentul cel mai valoros al nobelei românești în toată puterea cuvântului.

—oxxo—

IMN

Înălță cântec de mărire
Spie tine, soare drag de vară,
Din ori ce rămurică face
Măiestru și mână o chitară.

Reversi în lume invictoare
Să calde valuri de lumină.
Să spinul împetești în cântec
Să faci din cimitir grădină.

Trezești un tăăr dor în soflet
Cu ori ce tremurat de genă,
Măngătoare împărătie iubirea
In floarea dulcilor sănzioane.

Vestești împărtășirea vieței
In cânt de păsări, zvon de boare,
Prin tine în tot ce i viu pe lume
Pulsează seva creațoare.

Tu brațului ai dat putere
Credința înință umană,
Să faci nădejdea și surdă
In lanul portător de mană!...

L. U. SORICU

—oxxo—

CRONICA STUDENȚEASCĂ

Comunismul și Studenții

In articolul precedent am arătat în linii generale, care sunt principalele noile curente politice pentru studențime și pentru opinia publică română.

Azi ne vom ocupa de dăunătoarea influență a comunismului; comunismul în forma ideologică a lui Karl-Marx este o egală distribuire a bunurilor materiale, desconsiderând orice realitate spirituală a omenirii. Această concepție care și a găsit aplicare într-o fară fară nici o orientare politică, a fost pusă la o grea încercare. Experiенța, căci experiența o putem numi, nu a reușit până acum și ori ce om clar văzător, nu vede o reușită acestei aplicări. Concepția socială sănătoase reușește totdeauna pe cale evolutivă.

Evoluția pregătește totdeauna o stare de lucruri lent dar sigur. Comunismul este o aplicatie pripită a unei ideologii imperfekte. Azi sovieticii prezintă că existența lor, fiindcă în acest sistem mai mult ca în oricare altul, este numai o minoritate redusă care profită după urma acestei aventuri, depinde de reușita unei revoluții universale (?).

Și pentru reușita acestui plan arătat de ideal (pentru ei) ore de ce și necesă arme arătat de putin loială? Aceste care sunt arme arătată ale comunistilor? Atentate, Incendi, Dumpinguri arătat de dăunătoare economiei mondiale și o acțiune de distrucție morală. Care ar fi sistem de conducere socială a mai întrebuită, aşa periferie arme pentru binele omenirii?

Niciunul—și pentru aceasta se impune în mod categoric tuturor celor conștienți, ca să pătrâmă din vreme atacurile acestor distrugătoare influențe.

In această privință, studentul li se atribue un rol covârșitor. Pregătiți din toate punctele de vedere, de a începe o viață contra-propagandă, cangrenați trebui sărpiu din față. O lumenă acțiune, arătând adevarul, va face conștiința poporului să reprimă răul din sufletul multor repezi increzători. Adevarul se cucerește greu, dar se cucerește.

G. ROȘCULEȚ
student

—oxxo—

Decesul politic al d-lui Iuliu Maniu

(Urmare din pagina 1-a)

tempul războiului, când am menajat și eu această legendă, printre un articol pe care l-am scris aici, la București, pe când România de ieri se pregătea să se smulgă din molesă neutralității, ca să se arunce în luptă. Am făcut-o ca să nu despartă valul de miraj din fața voastră. A fi spus adevărul întrig și crud despre toți truști din clasă conducătoare a Ardealului de-atunci, ar fi însemnat să potolesc elanul cu care ostile regelui Ferdinand au trecut dincolo de Carpați, fiindcă îmi dădeam seama, că nu cu profilul d-lui Cicio-Pop pe drapelul jării văzut în sus vă vărsăți săngele pentru descrierea Ardealului în Legenda însă a crescut. Pentru mine, punctul culminant tragic s-a arătat în primul Parlament al României-intregie când cîntându-se lista deputaților aleși, la numele d-lui Iuliu Maniu toată sala să rădică în picioare, aclamându-l. Eu stiam, eu îmi dădeam seama, că SE APLAUDĂ O MINCIUNA.

Idolul s'a prăbușit definitiv

D. Iuliu Maniu se retrage astăzi în izolare lui, dar nu cu gândul curat al omului care a văzut că a greșit și vrea să înmormuseze bătrâneția lăsând în urmă o mărturisire a conștiinței sale de viață. Să nu vă așteptați la acest lucru din partea d-lui Iuliu Maniu. Aceasta nu se duce se reflectează în singurătatea lui, în următorul de la început de la o emisiunea sa, încrezătoră, refacă legenda. Eu sunt convins că ofensiva sa oricără de perfidie va fi instrumentală, nu va reuși. E devenat, că partidul național-fără-nist se înfățișează astăzi ca o masă florătoare, credință, care nu s-a inspirat în hotărîrea lui din sinceritate, și să a dat votul la dreapta pentru d. Alex. Vaida, iar la stânga a făcut cu ochiul spre d. Iuliu Maniu. Se poate, deosemenea, ca d. Alex. Vaida să uzându-se la guvernă grație unor obiceiuri cunoscute la noi din trecut d. Iuliu Maniu să îmbuteasca așa reface, pe ici pe colo, legenda sa.

Nu-i exclus ca după cădere dela putere, cu atribuțiuni de dictator, sărpi și o rezistență din partea unei Regențe slabă, în care a izbutit la un moment dat să instaleze un interpus al său, pe d. Sărăeanu. El bine, dispunând de toate posibilitățile, care a fost opera lui de construcție? Ce-a făcut? S'a dovedit a fi un spirit cu desăvârșire negativ, arătând de desăvârșire, a elasticitate morală vinovată, prin tolerarea celor mai veroase afaceri, care au risipit legenda rigorismului cinstei ardelenilor și au înlocuit-o cu senzația dezagreabilă a unei rapaciile milenare, care s-a abătut asupra avutului jării.

—XXXX—

Instalarea caselor de asigurare din Constanța

Duminică s'a făcut instalarea caselor de asigurări din C-ja în prezența d-lui ministru Ioanescu, luând parte și d. ministru Mîrto, au mai fost prezenți și d-nii M. Enescu director general, Grigore inspector general, Samoil din partea măști industrială din București și oficialitatea locală reprezentată prin d-l prefect N. Petru, Gh. Popescu primarul municipiului, Leon Panaitescu prefectul de poliție precum și deputații d-nii Lepădatu, Gh. Mihail și Bentoiu.

Conducerea a fost încredințată d-lui I. Hasnaș inspector general din casa centrală. Au luat cuvântul d-nii ministru Ioanescu, Lepădatu, Bentoiu senator și d. Petcu din partea meseriașilor principali constituționale.

Nicăi vedem în Coroana punctul fix pe care se rezamă existența noastră națională, astăzi, că și o nebunie să se

—oxxo—

Știri - Note - Comentarii

Specula și lipsa de higienă prin restaurante

Se impun măsuri urgente

Ca o sfidare adusă autorităților insarcinate cu controlul și spre deschidere de celelalte orașe ale țării, restauratorii continuă să majoreze prețurile de consumație în așa mod că unul om cu resurse modeste nu poate să se ospateze la un restaurant fie el chiar foarte modest.

Murdăria și lipsa de higienă

La mai multe restaurante și bodegi chiar din centrul orașului, se remarcă o lipsă totală de curățenie, iar la bucătărie lucează în multe cazuri fete și băieți bolnavi, care atunci când vine inspecția medicală sunt dosiți de patrondi lor.

Mal zilele trecute un cetejan nu s-a plâns de halul de murdărie în care se găsește o bodegă care comunică cu o băcănie și care este situată pe str. Carol colț cu str. Cuza-Vodă.

At trebui ca autoritățile

autorizate ale municipiului să ia măsuri și mai ales cunoșcând punctul de vedere al unui membru din consiliul municipal care are și calitatea de ajutor de primar d. maior Strașu să ia măsurile dictate de înprejurările împotriva acestora care exercită o nerușinată speculă.

Se cere întreprinderă oror rezili sanitare

In anii precedenți se organizau razli sanitare la bodegi și restaurante, iar acolo unde se dovedea stări insalubre, imediat erau aplicate sancțiuni.

Pentru curmarea răului să se închidă aceste locuri cari se vor dovedi că funcționează în mod nefișnic.

Dacă nu se vor lua măsuri urgente împotriva acestor patroni, publicul care este nevoit să consume în aceste locuri va avea să suferă mai deparat.

Tr. R.

— OXXO —

Declararea d-lui general Constatin Dimitrescu

M. S. Regelii a decorat pro-promoția Miercuri 10 Mai pe j. general Constantin Dimitrescu, inspectorul general al jandarmeriei, cu ordinul "Pentru Merit", pentru tot celul d-za a realizat până acum în jandarmerie.

— OXXO —

Governația de mălăie va fi guvernată parțialul Național-Agrar

D. Octavian Goga, șeful partidului Național-Agrar, s-a rostit astfel la o adunare județeană de curând, de una din organizațiile sale politice:

Sunt conștient, că într-un timp relativ scurt va cădea nașterea noastră serviciu de a face ordine în acastă ţară, fiindcă nouă ne recine mistența de a crea un nou spirit public în mijlocul societății românești. O vom face necesașă în calitatea pe care o revendicăm, de păzitor și ordinei amenințate. Suntem încredințați că România a ajuns acolo unde se găsește, numai din pricina că nu avut la cărmă oamenii potriviști pentru eroul de astăzi. Trebuie să răsfoiu conducerea de răspundere a partii o infuzie de purificare morală și acest rol nu va reveni nouă. Aceasta-i anul calendaristic, în care se decide despre soarta suflareasă a României. Ori vom intra într-o lăuntră în acastă ţară, punând la contribuție o îndrăneală de a săptăun și un spirit de eroism moral, ori acastă îndrăneală și acest spirit de eroism nu vor face să canalizăm spre noi mulțimile în plină frământare.

O adunare credință în viitor, conving că creare-i curat în acastă ţară poate fi liberat de spuma sufecății și descurajării, cu dorința de a inaugura un regim de retragere severă față de păcatele trecutului, ne vom face întreaga noastră datorie, în deținută multumirea ce ne revine. În ceea ce priveste, vădăți goali și totdeauna în mine un om hotărât, înțigător, gata să primească în fața sa ceterul, acceptând de mai multe ori cel mai crunt destin pentru a salva ţara.

— OXXO —

Venizelos dat în judecată pentru înlesnirea dădușilor

Cameră de punere sub acuzare a decis urmărirea d-lui Venizelos. Se impunea fostului prim-ministrului atitudinea avută cu prilejul încercării de lovitură de stat a generalului Plastiras.

— OXXO —

Ministerul de interne a dat o decizie președintelui de județ, pe care îl se atrage atenția că disolvările de consiliu comunale sau numai în competența consiliilor locale de revizuire.

Toate pronosticile verabile, în legătură cu disolvările, vor fi prima urmăre înaintarea acestor instanțe.

Toate pronosticile verabile, în legătură cu disolvările, vor fi prima urmăre înaintarea acestor instanțe.

Informații

D-nii Aurel Butu, mare agricultor, deputat și Ionel Popescu, mare agricultor, au fost aleși membri în Consiliul de Administrație al Societății Hipice Dobrogene, iar d-nii avocați Ion D. Ofelea și Stefan Boroș consulul Germaniei la Căenzorii în același societate.

Președintii comitetelor comunale, ale partidului Național-Agrar, care n-au trimit până în prezent Procesele-Verbale de constituire a comitetelor lor, sunt rugați a le trimite neînțârziat pe adresa secretarului general d-nul avocat doctor Octav Gorneanu str. V. Alexandri 12 (înălță Poșta).

Consiliul de Higienă al Municipiului, aduce la cunoștința generală că pe viitor nu se va mai permite deschiderea nici unui fel de întreprindere comercială, industrială, etc., până ce conducătorul acestei întreprinderi nu va prezenta autorizația legală de funcționare.

Atelierul de Croitorie - Petre Marinescu, s-a mutat pe strada Carol No. 20.

Ministerul de Agricultură aduce la cunoștința celor interesați că, însecta "Cetona Hirtelea", care a atacat în ultimul timp pomi fructiferi, produc astăzi ravagii la viața de vie - acolo unde a apărut acest găndac - cenușu și păros - să l aduncă dimineață pe rouă și să facă furnuri cu păcură pentru a-l alunga.

La Camera de Agricultură Constanța, se distribue porumb varietatea "Regele Ferdinand", cu prețul de 1.80 lei/kg.

Prin decizia ministerială Nr. 96.858 din 4 Mai 1933, ministerul de agricultură institue în fiecare județ al țării căte o comisie regională, care se va îngriji de constituirea păpușilor comunale și a folosirii lor.

Comisunile se compus din prefectul județului, un aliticitor, șeful serviciului județean veterinar, directorul serv. agricol județean și primarul comunelor respective.

Ajutorii de invățători care au depus examenul de licitudine în sezonul Septembrie 1932 și au fost respinși la probă practică și nu s-au prezentat la examenul de corigență pînă în loamnă, se vor putea prezenta în sesiunea de Iunie crt, odată cu examenul de capacitate pentru absolvenții normaliști.

Mai mulți invățători care doresc să se prezinte la examenul de diferența dela școală normală la liceu, roagă pe d. ministru al instrucției să amâne data începerii examenului fixat la 20 Mai a. crt, pentru primele zile ale lunii Iunie (5-10 Iunie) întrucât către sfârșitul lunii Mai ei sunt ocupati cu încheierea anului școlar curent.

— OXXO —

Ziarele

anunță că d. I. Mihalache a cerut audiență Suveranului ca să-l informeze -asupra rezultatelor lucrărilor dela Geneva.

Adică bănuiește d. Mihalache că Suveranul a așteptat o lună ca să se informeze de ce a lucrat d-sa la Geneva ?

— OXXO —

II se aniversează în lăzile...

Indragostit de paștele verde și dulacul și sugatul îndrăgit cum l'a lăsat Dumnezeu, primul păgânic ascăză de oameni gospodari numiți lăzile își face de cap, socotindu-se la adăpostul oricărui măslinier din partea mal marilor săi.

Astfel, mai acum câteva zile după ce s-a îmbătat crună, a plecat în haiducie și întrând în prăvălioara invalidului de război Ivanciu M. Silea, a ișat - din secol - pe bătrîn om și pe soția acestuia la înfrântă.

Supunem cazul măbădătorului primar, care batrocerește pe moșniță războului nostru înaintea căror s'ar cuveni să stea cu capul descoberit, d-lui prefect al județului, în speranță că d-sa îl va trezi la simțul datoriei. SA PIERDUT buletinul No. 7349 cu numele Iancu I. Stefan se declară nulă.

Ceapăzăria Militară Românească

„La JEAN“

Constanța - Strada Carol No. 94 - Constanța

Aparate electrice de Menaj MAGAZINUL SCEC

Str. Carol 30 - Exponită: deschisă permanent pentru publicul constănțean